

Brusel 2. července 2019
(OR. en)

10158/19

ECOFIN 613
UEM 216
SOC 465
EMPL 354
COMPET 494
ENV 584
EDUC 300
RECH 333
ENER 337
JAI 694
FSTR 116
REGIO 152

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. dok. Komise:	9929/19 - COM(2019) 505 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Německa na rok 2019 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2019

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady ve znění revidovaném a dohodnutém několika výbory Rady na základě návrhu Komise COM(2019) 505 final.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

k národnímu programu reforem Německa na rok 2019 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2019

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 21. listopadu 2018 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2019. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 21. března 2019 Evropská rada. Dne 21. listopadu 2018 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Německo uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 21. března 2019. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny³ (dále jen „doporučení pro eurozónu 2019“) přijala Rada dne 9. dubna 2019; stanoví pro eurozónu pět doporučení.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Německo jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu 2019, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 a 2, bylo plně a včas provedeno. Konkrétně investiční opatření a podpora růstu mezd budou užitečné při plnění prvního doporučení pro eurozónu, pokud jde o obnovení rovnováhy v eurozóně, a přesun daňové zátěže z oblasti práce do jiných oblastí bude užitečný při plnění třetího doporučení, pokud jde o fungování trhu práce.

³ Úř. věst. C 136, 12.4.2019, s. 1.

- (3) Dne 27. února 2019 byla zveřejněna zpráva o Německu pro rok 2019. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Německo učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 13. července 2018⁴, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Německa v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 27. února 2019. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Německo potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Zejména pomalu se snižující přebytek běžného účtu zůstává nadále vysoký a má přeshraniční význam. Přebytek se v roce 2018 v kontextu oživení domácí poptávky mírně snížil a očekává se, že v nadcházejících letech bude i nadále postupně klesat, přičemž stále zůstane nad prahovou hodnotou stanovenou v postupu při makroekonomické nerovnováze. Přebytek je odrazem nízké míry investic v poměru k úsporám v soukromém i veřejném sektoru. Díky opatřením přijatým na podporu soukromých a veřejných investic došlo k jejich podstatnému zvýšení. To přispělo k růstu, který je více tažen domácí poptávkou. Avšak vzhledem k příznivým finančním podmínkám, nahromadění výpadků veřejných investic v minulosti, zejména na obecní úrovni, a dostupnému fiskálnímu prostoru mohl být očekáván vyšší růst investic a spotřeby z hlediska podílu na hrubém domácím produktu (HDP). Růst mezd se kvůli napjatější situaci na trhu práce poněkud zrychlil, avšak růst reálných mezd je i nadále mírný.
- (4) Německo předložilo svůj národní program reforem na rok 2019 dne 16. dubna 2019 a svůj program stability z roku 2019 dne 17. dubna 2019. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁴ Úř. věst. C 320, 10.9.2018, s. 19.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁵ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Na Německo se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2019 vláda plánuje na období 2019–2023 rozpočtový přebytek ve výši $\frac{1}{2}$ až $\frac{3}{4}$ % HDP. Na základě přepočteného strukturálního salda⁶ je střednědobý cíl (tj. strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP) v programovém období stále překračován. Podle programu stability z roku 2019 by měl v roce 2019 poměr veřejného dluhu k HDP klesnout pod referenční hodnotu 60 % HDP stanovenou ve Smlouvě a poté postupně klesat a v roce 2023 bude činit 51,¼ %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je příznivý. Na základě prognózy Komise z jara 2019 se očekává, že strukturální saldo dosáhne v roce 2019 přebytku ve výši 1,1 % HDP a v roce 2020 ve výši 0,8 % HDP, což je nad úroveň střednědobého rozpočtového cíle. Veřejný dluh by si měl udržet jasnou sestupnou tendenci. Celkově se Rada domnívá, že Německo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v letech 2019 a 2020 dodrží. Zároveň a při respektování střednědobého rozpočtového cíle je důležité využít fiskální a strukturální politiky, aby bylo dosaženo trvalého vzestupného trendu v oblasti veřejných a soukromých investic, zejména na regionální a obecní úrovni.

⁶ Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

- (7) Veřejné a soukromé investice se v roce 2018 výrazně zvýšily, avšak míra investic zůstává pod průměrem eurozóny. Veřejné investice v roce 2018 vzrostly v nominálním vyjádření o 7,7 % a v reálném vyjádření o 3,8 %, avšak je nadále třeba vyvíjet úsilí o odstranění rozsáhlého výpadku v investicích, zejména u investic do infrastruktury a vzdělávání. Růst reálných veřejných investic, který byl v uplynulém období negativní, je za poslední tři roky kladný. Na úrovni obcí vzrostly nominální investice jen v roce 2018 téměř o pětinu. To je odrazem vládního úsilí v oblasti podpory investic. Avšak investice na úrovni obcí zůstaly nižší než odpisy. Podle šetření KfW Municipal Panel provedeného v roce 2019 dosahoval objem výpadků v investicích nahromaděný do roku 2018 úrovně 4 % HDP. Spolu s příznivým stavem rozpočtu daná situace naznačuje, že existuje prostor pro zvýšení investic na všech úrovních veřejné správy, zejména na úrovni regionální a obecní. Investice do veřejné infrastruktury jsou stále bržděny omezeními v oblasti kapacit a plánování na obecní úrovni. Opatření k překonání těchto omezení byla zavedena, avšak dosud nevedla k hmatatelným výsledkům. Navíc existuje prostor pro zlepšení digitálních veřejných služeb a zadávání veřejných zakázek. Soukromé investice se výrazně zvýšily, avšak ne stejnou měrou ve všech oblastech. V reakci na rekordně vysoké využití kapacity významně vzrostly investice do zařízení. Investice do bydlení dále rostou. Stavebnictví však nyní vykazuje omezení kapacit a zvyšování cen. Nebytová výstavba v reálném vyjádření roste jen pomalu, což naznačuje, že je možné, že základní infrastruktura nedržela krok s ekonomickými potřebami.

- (8) Veřejné výdaje na vzdělávání, které v roce 2017 činily 4,1 % HDP, zůstaly pod uniijním průměrem ve výši 4,6 %. Z celkových výdajů vládních institucí bylo na vzdělávání vynaloženo 9,3 %, což je rovněž pod uniijním průměrem ve výši 10,2 %. Výdaje na vzdělávání a výzkum se v roce 2017 udržely na 9 % HDP, což znamená, že nebyl splněn vnitrostátní cíl ve výši 10 % HDP. I když výdaje na vzdělávání v reálném vyjádření vzrostly, velké výpadky v investicích se z důvodu demografického vývoje dále zvyšovaly. Legislativní změny, které spolkové vládě umožňují přímé investice do digitálního vzdělávání jako doplněk zdrojů poskytnutých spolkovými zeměmi (*digitální pakt*), jsou slibné, avšak dosud neprokázaly výsledky. Problémy, k nimž patří např. narůstající počet studentů, nedostatek učitelů, digitalizace a další rozšiřování předškolního vzdělávání a péče, budou vyžadovat náležité veřejné finanční prostředky. Pro zvýšení potenciálního růstu Německa a přizpůsobení se technologické změně mají další výdaje na vzdělávání, výzkum a inovace zásadní význam.
- (9) Německo v posledních letech dosáhlo pokroku při zvyšování intenzity výzkumu a vývoje, zejména v důsledku zvýšení výdajů velkých společností v oblasti výzkumu a vývoje, a to především v odvětvích středně vyspělé a vysoce vyspělé technologie a zejména v automobilovém průmyslu. Intenzita výzkumu a vývoje malých a středních podniků je výrazně pod průměrem Unie a nadále zaostává. Malé a střední podniky těží obvykle z výhod ze spolupráce s veřejnými výzkumnými institucemi méně než velké společnosti. Tyto dva faktory poškozují podnikatelské inovace, které dlouhodobě sledují klesající trend. Další investice do výzkumu a vývoje mají zásadní význam nejen pro zvýšení inovační kapacity v celém hospodářství a zvýšení produktivity, ale rovněž k usnadnění přechodu na nízkouhlíkové a oběhové hospodářství, zejména ve vztahu k udržitelné dopravě, ekologickým energetickým technologiím, ekologickým inovacím a recyklaci, a dále zvyšují výkonnost odvětví veřejného výzkumu a jeho příspěvek k těmto cílům.

- (10) Digitalizace německého hospodářství postupuje pomalu a malé a střední podniky přijímají digitální technologie nadále pomalu. Německo zaostává v zavádění vysokokapacitní širokopásmové sítě (gigabitové rychlosti) na vnitrostátní úrovni zaostává, a zejména ve venkovských oblastech, kde by větší investice mohly zlepšit růst produktivity. Pouze 9 % německých domácností (v polovině roku 2018) je pokryto vysoce výkonnými přístupovými sítěmi z optických vláken, přičemž průměr Unie činí 30 %. Uvedený stav se stále technologicky řeší převážně modernizací stávajících měděných kabelových sítí (vektorizace). Zatímco řada služeb spoléhá na vysoce rychlostní připojení, v roce 2017 nebylo 23 700 zón hospodářských aktivit připojeno k síti z optických vláken a 28 % všech společností nemělo přístup k síti o alespoň 50 megabitech. Nedostávající se připojení brzdí rozvoj investic, zejména malých a středních podniků, z nichž se mnohé nacházejí ve venkovských a polovenkovských oblastech. Veřejná intervence do zavádění superrychlé (≥ 100 Mbps) širokopásmové infrastruktury ve venkovských oblastech má nadále zásadní význam, přičemž by se mohly prozkoumat různé možnosti nad rámec dotací. Výkonnost digitálních veřejných služeb a elektronického zdravotnictví je hluboko pod průměrem Unie. Pouze 43 % německých uživatelů internetu využilo v roce 2018 služby elektronické veřejné správy (ve srovnání s unijním průměrem ve výši 64 %). Pokud jde o elektronické zdravotnictví, 7 % Němců využívá služby v oblasti zdravotnictví a péče poskytované online (ve srovnání s unijním průměrem ve výši 18 %). Elektronické recepty používá 19 % praktických lékařů (ve srovnání s unijním průměrem ve výši 50 %).
- (11) Za účelem řešení výzev v oblasti mobility a kvality ovzduší, jakož i za účelem podpory zmírňování změny klimatu a adaptace na tuto změnu, musí Německo více investovat do dopravní infrastruktury a řešení v oblasti čisté mobility. Emise skleníkových plynů ze silniční dopravy v posledních pěti letech vzrostly. Kvalita ovzduší v Německu vyvolává vážné obavy, a to zejména v městských oblastech, kde 60 % škodlivých emisí NO_x pochází z dopravy. Pro nákladní dopravu by byla přínosná rozvinutější intermodální řešení. Pro každodenní dojíždění zůstávají automobily zdaleka nejčastěji používanými dopravními prostředky a průměrný čas strávený v dopravních zácpách činí přibližně 30 hodin ročně. Náklady související s kongescí a hledáním volných parkovacích míst se odhadují na 110 miliard EUR ročně, což odpovídá přibližně 4 % německého HDP. I když u nových registrací automobilů byl zaznamenán největší nárůst automobilů na alternativní paliva, jejich počet zůstává nízký. Sdílení automobilů a spolujízda jsou stále málo využívány. S ohledem na nové dodavatelské řetězce baterií a kritických surovin budou potřebné rovněž značné veřejné a soukromé investice.

- (12) Německé elektroenergetické sítě se pomalu přizpůsobují výrobě energie z obnovitelných zdrojů a jsou stále zapotřebí značné investice do přenosových a distribučních soustav. Výrazná zpoždění v provádění řady projektů znamenala pro německé a evropské elektroenergetické sítě a trhy s elektřinou značné náklady. Do druhého čtvrtletí roku 2018 tak bylo z 1 800 km projektů rozvodných sítí uvedených v zákoně o rozšíření elektrických sítí z roku 2009 provedeno pouze přibližně 800 km, a to z části kvůli odporu veřejnosti. Prodlevy při rozšiřování sítě povedou k vyšším nákladům spojeným s kongescí a dalším narušením fungování trhu, a to jak v Německu, tak za jeho hranicemi. S ohledem na dosahování cílů v oblasti energetiky a klimatu mají investice do energetických sítí, které podporují propojování odvětví, diverzifikaci a náležitou síťovou infrastrukturu, zásadní význam pro flexibilitu energetického systému a lepší integraci v různých odvětvích hospodářství.
- (13) Dostupnost bydlení v Německu se snižuje. Od roku 2015 rostou nájem i ceny nemovitostí rychleji než jejich dlouhodobý průměr, zejména ve velkých městech. V roce 2017 představovaly náklady na bydlení v Německu pro 20 % populace ve věku 65 let a více nadměrně velkou zátěž (tj. celkové náklady na bydlení činily více než 40 % jejich disponibilního příjmu), přičemž ve zbytku Unie se to týkalo 10 % Evropanů ve věku 65 let a více. Pokud jde o obyvatelstvo s nejnižším příjmem, míra příliš vysokých nákladů na bydlení byla 10 procentních bodů nad průměrem Unie, který činí 35,3 %. Vláda reagovala přijetím několika opatření, jako je např. „cenová brzda“ omezující růst nájmů (*Mietpreisbremse*) a režim podpory na pořízení nové nemovitosti (*Baukindergeld*), jakož i změnou základního zákona, která umožňuje finanční podporu výstavby sociálního bydlení na spolkové úrovni. Počet nové bytové výstavby však značně zaostává za poptávkou a vládním cílem 375 000 nových bytů za rok. Proto mohou být potřebná další opatření, např. zrychlení výstavby sociálního bydlení, zlepšení možností dopravy, jakož i reforma regulace využívání půdy a stavebních předpisů.

- (14) Německo profituje zejména z integrace jednotného trhu a hraje důležitou roli v jeho dalším rozvoji. Překážky hospodářské soutěže v odvětví podnikatelských služeb v Německu však zůstávají ve srovnání s jinými členskými státy vysoké. Týká se to různých oblastí, včetně regulovaných povolání, např. architektura, inženýrství a právní služby, kde regulační omezení, např. vyhrazování činností a regulace cen a poplatků potlačují hospodářskou soutěž. Avšak také u neregulovaných podnikatelských služeb existuje, pokud jde o obecné podnikatelské prostředí, oproti ostatním členským státům více omezení. Změny v regulaci podnikatelských služeb za účelem zvýšení hospodářské soutěže by podpořily účinnost a efektivitu investiční a ekonomické činnosti.
- (15) Po určitém zlepšení v předchozích letech došlo v minulém roce v reformě německého daňového systému, jejímž cílem je posílit domácí soukromé investice a růst, pouze k omezenému pokroku. Daňový systém zůstává složitý, narušuje proces rozhodování, např. v oblasti účasti na trhu práce, investic a financování, a mohl by poskytovat účinnější pobídky pro investice a spotřebu. Největšího pokroku bylo dosaženo v oblasti zdanění práce, což se však zatím v údajích neprojevalo. Stále existuje potenciál ke snížení narušujícího zdanění práce prostřednictvím přesunutí daňového zatížení z práce na zdroje příjmů, které více přispívají k udržitelnému růstu podporujícímu začlenění. Zdanění příjmů z pracovní činnosti v roce 2018 (daňové zatížení) patří nadále mezi nejvyšší v Unii, a to jak u osob s průměrným příjmem, tak u nízkopříjmových osob. Příspěvky na sociální pojištění zaměstnanců jsou ve srovnání s jinými zeměmi velmi vysoké a celkové příspěvky na sociální pojištění činí přibližně dvě třetiny daňového zatížení, zatímco daň z příjmu představuje jednu třetinu. Oproti tomu příjmy z ekologických daní jako podíl na HDP patří k nejnižším v Unii. Kapitálové náklady a efektivní průměrná sazba daně z příjmů právnických osob, jež se v jednotlivých regionech liší, jsou jedny z nejvyšších v Unii. Efektivní průměrná daňová sazba činila 28,8 % (agregovaný objem v celostátním vyjádření), přičemž průměr Unie činí 20 %. Kvůli vzájemné propojenosti daně z příjmu právnických osob, místní živnostenské daně a solidárního příspěvku je systém daně z příjmu právnických osob složitý, předpokládá vysoké administrativní náklady a narušuje míru a alokaci investic. Kromě toho má daň z příjmu právnických osob nepříznivý dopad na finanční rozhodování, neboť zvýhodňuje financování na dluh, které je na základě údajů z roku 2017 dle odhadů třetí nejvyšší v Unii. Snížení kapitálových nákladů vlastního kapitálu by mohlo zvýšit soukromé investice a posílit poměrně málo rozvinutý trh rizikového kapitálu.

- (16) Trh práce zůstává silný, avšak potenciál trhu práce některých skupin není dostatečně využit. Míra zaměstnanosti osob ve věku 20 až 64 let ve čtvrtém čtvrtletí roku 2018 dosáhla 79,9 % a je jednou z nejvyšších v Unii. Nezaměstnanost na počátku roku 2019 klesla na rekordně nízkou úroveň 3,2 %. Vysoký počet volných pracovních míst a nedostatek pracovních sil jsou čím dál zjevnější a v některých regionech a odvětvích významně omezují výrobu. Potenciál trhu práce některých skupin, jako jsou ženy a lidé pocházející z přistěhovaleckého prostředí, je nevyužit. Podíl žen pracujících na částečný úvazek je v Německu velmi vysoký a dosahuje 46,7 %. Zdanění práce v Německu zůstává relativně vysoké, a to i u nízkopříjmového obyvatelstva. Zvláštní pravidla, kterými se řídí společné zdanění příjmů sezdáných párů (*Ehegattensplitting*), tlumí motivaci druhého výdělečně činného partnera zejména k delší pracovní době. Osoby přistěhovaleckého původu mají značně nižší míru zaměstnanosti než osoby, jejichž rodiče se narodili v Německu, přičemž tento rozdíl je vysoký především u žen. Byla přijata opatření na podporu začlenění uprchlíků na trh práce, avšak stále přetrvávají výzvy např. z důvodu jejich nedostatečné znalosti německého jazyka, chybějících nebo nepřevoditelných kvalifikací, pečovatelských povinností k dětem a příbuzným a nedostatku zkušeností s neformálními pravidly na německém trhu práce.
- (17) Odchod silných populačních ročníků do důchodu má v Německu větší dopad než v jiných členských státech. V dlouhodobém horizontu tato demografická změna zatíží německé veřejné finance a mohla by představovat výzvu pro přiměřenost důchodů a zhoršit stávající omezený podíl starších osob (ve věku 65 let a více), kteří jsou ohroženi chudobou nebo sociálním vyloučením. Očekává se, že do roku 2040 se Německo bude potýkat s jedním z nejvyšších růstů výdajů ve vztahu HDP v oblasti státních penzí v Unii (až 1,9 procentního bodu HDP), přičemž podle zprávy o stárnutí populace z roku 2018 (Evropská komise, 2018d) se očekává, že výše průměrného důchodu v poměru k výši průměrné mzdy klesne o 4,4 procentního bodu na 37,6%. Nedávnými důchodovými reformami byla zvýšena úroveň dávek pro některé skupiny, avšak dosud není zřejmé, zda dosažené sociální výhody jsou úměrné značným fiskálním nákladům. Vláda rovněž stanovila dvě „omezení“ (*doppelte Haltelinie*): maximální sazbu příspěvku do důchodového systému ve výši 20 % a minimální míru náhradových poměrů ve výši 48 % do roku 2025. Očekává se, že zachování těchto limitů bude vyžadovat značné fiskální transfery, což ještě více zatíží budoucí generace. Problémem navíc zůstává přiměřenost důchodových příjmů pracovníků s nízkým příjmem.

- (18) Navzdory zvyšujícímu se nedostatku pracovních sil zůstává růst reálných mezd mírný, přičemž nominální výdělků v roce 2018 vzrostly o 3,1 %. Navíc k celkovému růstu mezd v roce 2018, který mírně převyšoval růst produktivity, přispěl především růst zaměstnanosti v lépe placených pracovních místech na plný úvazek a snížení podílu příležitostné práce na částečný úvazek na celkové zaměstnanosti. Působnost kolektivního vyjednávání dále klesala (od roku 2016 do roku 2017 o 2 procentní body), a to na 49 % v západní části země a na 34 % ve východní části. Mezi jednotlivými odvětvími existují značné rozdíly, přičemž kolektivní vyjednávání je ve veřejném odvětví a v průmyslu rozšířenější než ve službách. Pracovníci s nízkými mzdami mají obecně prospěch z minimální mzdy, která je zavedena od roku 2015. Hodinové mzdy ve spodní části rozložení mezd, zejména dva nejnižší mzdové decily, podstatně vzrostly. Avšak podíl pracovníků s nízkými příjmy, který v roce 2017 činil 22,5 %, zůstává značně nad průměrem Unie. Počet lidí zaměstnaných v tzv. minijobech klesl v období 2010–2018 o 6,8 % a zaměstnanost, na níž se vztahuje sociální pojištění, v témže období vzrostla přibližně o 18,1 %. Posílení podmínek na podporu růstu mezd by podpořilo domácí poptávku a přispělo k obnovení rovnováhy v eurozóně.
- (19) Vzestupná sociální mobilita ve vzdělání je v Německu nízká. Národní zdroje potvrzují malý pokrok, pokud jde o snižování vlivu socioekonomického zázemí na výsledky v oblasti vzdělávání. Německo vykazuje dobré výsledky v začleňování nedávno příchozích migrantů a uprchlíků do vzdělávání a odborné přípravy. Avšak lidé přistěhovaleckého původu se obvykle potýkají s většími překážkami než studenti, jejichž rodiče se narodili v Německu (např. míry předčasných odchodů ze vzdělávání a potíže při hledání učňovských míst). Čím dál různorodější složení tříd vyžaduje silné úsilí o posílení učitelské profese, a to v období již tak značného nedostatku učitelů. Účast zaměstnanců na vzdělávání dospělých představuje problém pro výkonnost trhu práce v budoucnu, zejména pro 6,2 milionu dospělých, kteří postrádají základní dovednosti ve čtení a psaní.

- (20) Ačkoli počet lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením od roku 2014, kdy dosáhl svého maxima, klesl, výzvy v oblasti nerovnosti příležitostí však přetrvávají. Zejména riziko ohrožení chudobou a sociálním vyloučením bylo v roce 2017 o 67 procentních bodů vyšší u dětí s rodiči s nízkou kvalifikací než u dětí rodičů s vysokou kvalifikací. Tento rozdíl je podstatně vyšší než průměrný rozdíl v Unii (53,9 procentního bodu).
- (21) K řešení některých nedostatků, které jsou uvedeny v doporučeních, zejména v oblastech, jež jsou zahrnuty do přílohy D zprávy o Německu pro rok 2019, by mohlo přispět programování fondů Unie na období 2021–2027. Německo by tedy mohlo fondy co nejlépe využít ve vztahu k určeným odvětvím a s ohledem na regionální rozdíly.
- (22) V kontextu evropského semestru 2019 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Německa, kterou zveřejnila ve své zprávě o Německu pro rok 2019. Posoudila také program stability z roku 2019, národní program reforem na rok 2019 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Německu adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Německu, ale také jejich soulad s unijními pravidly a pokyny, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (23) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2019 a dospěla ke stanovisku⁷, že Německo zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.
- (24) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2019 a program stability z roku 2019. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 a 2. Uvedená doporučení rovněž přispívají k naplňování doporučení pro eurozónu 2019, a zejména jeho prvního doporučení. Fiskální politiky uvedené níže v doporučení č. 1 přispívají mimo jiné k řešení nerovnováhy související s přebytkem běžného účtu,

⁷ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Německu v letech 2019 a 2020:

1. Při respektování střednědobého rozpočtového cíle využít fiskální a strukturální politiky, aby bylo dosaženo trvalého vzestupného trendu v oblasti veřejných a soukromých investic, zejména na regionální a obecní úrovni. V hospodářské politice související s investicemi se zaměřit na vzdělávání, výzkum a inovace, digitalizaci a širokopásmové připojení s velmi vysokou kapacitou, udržitelnou dopravu, jakož i energetické sítě a dostupné bydlení, a to s přihlédnutím k regionálním rozdílům. Přesunout daňové zatížení z práce na zdroje, jejichž zdanění je méně nepříznivé pro udržitelný růst podporující začlenění. Posílit hospodářskou soutěž v oblasti podnikatelských služeb a regulovaných povolání.
2. Odstraňovat faktory odrazující od delší pracovní doby, včetně vysokého daňového zatížení, zejména u osob s nízkými příjmy a u druhých výdělečně činných osob. Přijmout opatření k zajištění dlouhodobé udržitelnosti důchodového systému při současném zachování přiměřenosti. Při respektování role sociálních partnerů vytvořit podmínky podporující vyšší růst mezd. Zlepšit výsledky v oblasti vzdělávání a úrovně dovedností znevýhodněných skupin.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda nebo předsedkyně
